

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 11 «Поетика фантастичного у світовій літературі XX ст.»
Рівень ВО	бакалавр
Назва спеціальності / освітньо-професійної програми	035 Філологія / Українська мова та література. Світова література
Форма навчання	Денна
Курс, семестр, протяжність	4 курс, 8 семестр, протягом семестру
Семестровий контроль	Залік
Обсяг годин (усього: з них лекції / практичні)	5 кредитів – 150 годин (52 год. лекцій, 10 год. консультацій, 88 год. самостійної роботи)
Мова викладання	Українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Кафедра теорії літератури та зарубіжної літератури
Автор дисципліни	Канд. філол. наук, доц. Лавринович Л. Б. , канд. філол. наук, доц. Марченко Т. М.
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Любов до фантастичної літератури в різних її модифікаціях (наукова фантастика, антиутопія, фентезі та ін.). Уявлення про літературний процес у межах шкільної програми.
Що буде вивчатися	Загальні особливості поетики фантастичної літератури XX ст., її різновидів; теоретичний та критичний дискурс наукової фантастики, фентезі, антиутопії та под. у сучасній літературі; творчість найвідоміших авторів – представників фантастичної літератури XX ст.; найважливіші тематично-проблемні спрямування у царині фантастики; поетикальні особливості фантастичних творів світової класики; закономірності сучасного літературного процесу. Основні тематичні блоки дисципліни – 1. «Науковофантастичний дискурс XX ст.: особливості поетики та змісту» (Початки НФ. Ж. Верн, Г. Веллс. Поетика й «великого жанру» –

	<p>пригодницької літератури в цілому. НФ у країнах соціалістичного табору: можливості інакомовлення та простір інакомислення. Американська НФ «золотої доби» та після неї (А. Азімов, А. Кларк, Р. Гарнлайн, К. Саймак, Р. Шеклі, Р. Бредбері та ін.). Подорожі у просторі й часі – улюблена тема НФ. Космічні фантазії в НФ. Проблема штучного інтелекту / роботизації / клонування. Утопія / антиутопія в контексті «м'якої» (соціальної) наукової фантастики. Версії майбутнього / минулого в фантастичній літературі. Жанри постапокаліпсису та альтернативної історії).</p> <p>2. «Фантастика ХХ ст. поза межами sci-fi (різновиди та поетика)»: Література фентезі: джерела, естетика, поетика (Дж. Толкін, К. Льюїс, Р. Желязни, У. Ле Гуїн, Д. Мітчелл та ін.); латиноамериканський «магічний реалізм» і фантастичне: особливості поетики (М. А. Астуріас, Х. Рульфо, А. Карпентьер, Х. Кортасар, К. Фуентес); «містична» й езотерична фантастика (Х. Л. Борхес, К. Кастанеда, Р. Бах, П. Коельо, Ж. Сарамаго та ін.); традиції готичного роману в ХХ ст.: містика / горор / жахи. С. Кінг – король світового горору ХХ ст.; візуалізація фантастичного (комікси, манга в контексті масової культури); екранізації фантастичних творів.</p>
<p>Чому це цікаво / треба вивчати</p>	<p>Курс допоможе зрозуміти логіку, мотиви та особливості створення фантастичного твору, навчить нестандартно мислити.</p> <p>Дисципліна цікава, бо таким є сам предмет її вивчення. Цікавість до наукової фантастики пов'язана з розвитком технічного прогресу, з науковими відкриттями, відтак із відповідними змінами у свідомості людини. Закономірно виникає потреба зрозуміти, передбачити, які наслідки наукового прогресу: від них залежить доля людства.</p> <p>Натомість література фентезі – це про небуденне, про романтичне, магічне. Це простір мрії та</p>

	доступний спосіб пережити політ на драконі чи повчитися у школі казкових персонажів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> - знати основний зміст та терміни фантастознавства як наукової дисципліни; - знати жанрові особливості фантастичної літератури та її різновиди; - аналізувати композицію фантастичних творів; - характеризувати особливості поетики та стилю фантастичних творів; - тлумачити міфопоетичну складову фантастичної літератури (міфотворення і міфорецепція); - визначати основні риси архетипу героя; - осмислювати філософію фантастики як феномена; - визначати принципи побудови фантастичного наративу; - характеризувати систему персонажів фантастичного твору та ін.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Знання, здобуті на курсі дозволять не лише розширити професійні навички аналізу т. зв. жанрового (тут: фантастичного) художнього тексту, але й – навчатися мислити оригінально, нетипово, нестандартно.
Інформаційне забезпечення	<p>Nicholls Peter. The Encyclopedia of Science Fiction: An Illustrated A to Z. St Albans, Herts, UK: Granada Publishing Ltd., 1979. P. 672.</p> <p>Clute John. The Encyclopedia of Science Fiction. London: Orbit Books, 1993. P. xxxvi + 1370.</p> <p>Тодоров Ц. Введение в фантастическую литературу; пер. с фр. Б. Нарумова. М. : Дом интеллектуальной книги, 1999. 143 с. та ін.</p>